CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język polski** **Arkusz 1.** **Test *Język polski w użyciu*** **Test historycznoliteracki**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Formy arkusza:	MPOP-P1-100, MPOP-P1-300, MPOP-P1-400, MPOU-P1-100
Termin egzaminu:	22 sierpnia 2023 r.

Ogólne zasady oceniania zadań w części testowej

Przykładowe rozwiązania zadań otwartych **nie są wzorcem** oczekiwanych sformułowań. **Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania – również te nieprzewidziane jako przykładowe odpowiedzi w zasadach oceniania**.

- Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
- Gdy jako rozwiązanie tego samego zadania zdający podaje kilka odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a inne – błędne, nie otrzymuje punktów za żadne z tych rozwiązań.
- Jeżeli odpowiedź zawiera wyłącznie cytat, to jest oceniana na 0 pkt.
- Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o nierozumieniu omawianego zagadnienia i zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 pkt.
- Jeżeli rozwiązanie zadania sprawdzającego znajomość problematyki i treści lektur obowiązkowych zawiera błąd rzeczowy, to ocenia się je na 0 pkt.
- W zadaniach zamkniętych każdy sposób oznaczenia odpowiedzi (podkreślenie, przekreślenie, zakreślenie, obwiedzenie itd.) jest uznawany za wybór tej odpowiedzi, pod warunkiem że zdający konsekwentnie go stosuje w jednym zadaniu.

Zadanie 1.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024[1]	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte); 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście […].

Zasady oceniania

1 pkt – sformułowanie argumentu potwierdzającego trafność tezy.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Piechowicz stwierdza, że język nie zawsze może oddać nasze myśli, zwłaszcza kiedy jesteśmy pod wpływem silnych emocji.
- Język nie zawsze jest precyzyjny i dlatego nie zawsze odda trafnie ludzkie myśli.
- Trudność z oddaniem myśli może wynikać z braku odpowiednich środków językowych, np. oddających emocje.

Zadanie 1.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […].

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022 poz.1246).

8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte); 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście […].

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i trafne uzasadnienie w odniesieniu do tekstu Łukasza Kwiatka.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Znajduje potwierdzenie. Kwiatek pisze, że myśli są chaotyczne, a język je porządkuje, a więc nie oddaje chaosu myśli.
- Tak, znajduje potwierdzenie, ponieważ Łukasz Kwiatek uważa, że myśli same w sobie mają kształt płynny, galaretowaty – inny niż nadany im po zastosowaniu języka.
- Nie znajduje potwierdzenia. Skoro według Kwiatka język porządkuje myśli, to znaczy, że dzięki niemu człowiek może je precyzyjnie wyrazić.
- Nie znajduje potwierdzenia, ponieważ język jest w istocie nadaniem kształtu myślom.
- Nie znajduje potwierdzenia, ponieważ myślowy model świata został ukształtowany przez język – jest zgodny z językiem naturalnym.

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte); 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście […].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i uzasadnienie w odniesieniu do tekstu Łukasza Kwiatka.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Tak. Kwiatek twierdzi, że kiedy człowiek myśli, to formułuje w głowie zdania w języku ojczystym/naturalnym.
- Łukasz Kwiatek w swoim tekście stwierdza, że niemal każdy z nas przekształca swoje myśli w słowa i układa zdania w swojej głowie, co jest rodzajem rozmowy z samym sobą, o czym wspomina Robert Piechowicz.
- Tak. Wielu ludzi formułuje myśli, nadając im kształt zdania. Proces ten odróżnia wizualizację od myślenia.
- Nadawanie formy językowej myśleniu można porównać do mówienia do siebie, ponieważ mówienie to odbywa się tylko w obrębie naszego umysłu i nie ma innego adresata.

Zadanie 3. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych […].
III. Tworzenie wypowiedzi. 4. Doskonalenie umiejętności retorycznych, w szczególności zasad tworzenia wypowiedzi spójnych, logicznych oraz stosowania kompozycji odpowiedniej dla danej formy gatunkowej.	III. Tworzenie wypowiedzi. 2. […] Pisanie. Zdający: 6) tworzy plan […] dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uprządkowanie wszystkich zagadnień.
1 pkt – poprawne określenie kolejności występowania w tekście dwóch albo trzech zagadnień.
0 pkt – poprawne określenie kolejności występowania w tekście jednego zagadnienia, odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Zagadnienia	Kolejność
Przybliżenie roli współczesnej nauki w analizowaniu przebiegu procesu myślenia.	**3**
Zaprezentowanie powszechnego poglądu na temat przebiegu procesu myślenia.	**1**
Podkreślenie znaczenia symulacji dla zrozumienia wypowiedzi sformułowanych w języku naturalnym.	**4**
Przedstawienie dwóch koncepcji wyjaśniających rolę języka ojczystego w procesie myślenia.	**2**

Zadanie 4. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 4) rozpoznaje w tekście […] wyliczenie […]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 3) rozpoznaje środki językowe […] zastosowane w tekstach […].

Zasady oceniania
1 pkt – zaznaczenie odpowiedzi PP.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
PP

Zadanie 5. (0–4)

Zasady oceniania notatki syntetyzującej
Za notatkę syntetyzującą można uzyskać 4 punkty, w tym 3 punkty za treść i 1 punkt za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

Treść

	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
		notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 3 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 2 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A i C określone dla 1 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów
		ALBO	ALBO	ALBO
A. przedstawienie stanowiska każdego autora	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, na odpowiednim poziomie uogólnienia	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, ale poziom uogólnienia jest zaburzony	notatka przedstawia stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście	notatka nie spełnia żadnego z kryteriów określonego dla 1 pkt
B. zestawienie stanowisk obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/ rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/ rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	stanowisk obu autorów nie zestawiono albo zestawiono je niepoprawnie; nie wskazano np. punktów wspólnych/ rozbieżnych albo różnych aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	
C. spójność	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	
D. długość notatki	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna
1 pkt – poprawny zapis, dopuszczalne dwa błędy (językowe, ortograficzne lub interpunkcyjne).
0 pkt – trzy i więcej błędów (językowych, ortograficznych lub interpunkcyjnych).

Uwaga. Jeżeli w kryterium *Treść* przyznano 0 pkt, wówczas nie przyznaje się punktów w kryterium *Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna*.

INFORMACJA O ZASADACH OCENIANIA NOTATKI SYNTETYZUJĄCEJ NAPISANEJ PRZEZ ZDAJĄCYCH ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ (Z DYSLEKSJĄ LUB DYSORTOGRAFIĄ)	
Treść (0–3)	Egzaminator ocenia treść notatki syntetyzującej zgodnie z tabelą zamieszczoną na stronie 8 tego dokumentu.
Poprawność językowa (0–1)	1 pkt – zapis poprawny językowo, dopuszczalne trzy błędy językowe. 0 pkt – cztery i więcej błędów językowych. *Uwaga. Oceniając notatkę syntetyzującą zdającego, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się* (*dysleksję lub dysortografię*), *egzaminator nie ocenia ani poprawności ortograficznej, ani interpunkcyjnej.*

Wskazówki dotyczące realizacji tematu notatki

1) Stanowiska autorów tekstów

a) Stanowisko autora 1. tekstu, np.
- Myślenie odbywa się w języku naturalnym/ojczystym.
- Język ojczysty/naturalny wpływa na sposób odbioru i przetwarzania/rozumienia przez człowieka rzeczywistości.

b) Stanowisko autora 2. tekstu, np.
- Język myśli składa się przede wszystkim z umysłowych odpowiedników przedmiotów i zjawisk.
- Myślenie jest za szybkim i bywa zbyt chaotycznym procesem, żeby można było w pełni wyrazić myśli w języku naturalnym – składa się ono z umysłowych odpowiedników przedmiotów i zjawisk.

2) Zestawienie stanowisk, np.

Z zestawienia stanowisk autorów obu tekstów musi wynikać, że obaj dostrzegają zależność między myśleniem a językiem oraz to, na czym według każdego z autorów polega ta zależność.

Uwaga ogólna
Kompozycja notatki jest dowolna, np. zdający może zacząć od zestawienia stanowisk autorów tekstów albo od przedstawienia stanowiska każdego z nich.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 3 punkty za treść

- Łukasz Kwiatek i Robert Piechowicz w swoich tekstach rozważają związek myślenia z językiem. Proces myślenia dokonuje się w języku, który określany jest jako „mentalski" lub „myśleński". Zdaniem Łukasza Kwiatka istotą języka myśli jest porządkowanie wyobrażeń człowieka o świecie za pomocą zdań budowanych w języku ojczystym. Robert Piechowicz twierdzi, że proces myślenia często przebiega szybciej niż wyrażenie myśli za pomocą słów, dlatego myślenie – wbrew powszechnemu przekonaniu – nie jest tylko rodzajem cichego mówienia do siebie, ponieważ język myśli składa się z umysłowych odpowiedników przedmiotów i zjawisk, czyli reprezentacji pojęć. [87]
- Odnosząc się do obu tekstów, można stwierdzić, że istnieje ścisła relacja między myśleniem a językiem. Według Łukasza Kwiatka myślenie w głównej mierze przybiera postać mówienia do siebie w głowie. Podkreśla on, że zdania formułowane są wtedy zwykle (jeśli nie zawsze) w języku ojczystym, co pozwala wysunąć wniosek, że specyfika danego języka może mieć wpływ na sposób myślenia. Z kolei Piechowicz podkreśla, że komunikat wyrażony w języku naturalnym jest przekształcany na pojęcia, a każde z nich ma swój umysłowy odpowiednik. [79 wyrazów]
- Autorzy poruszają problem związku języka, tj. pojęć, zdań, wokalizacji, z myśleniem. Podkreślają, że związek ten jest ścisły. Kwiatek zauważa, że myślenie staje się nim dopiero, gdy uzyska kształt językowy. Wówczas myśli stają się konkretne i precyzyjne. Zauważa jednak, że język jest tylko jednym z przejawów myślenia. Z kolei Piechowicz podkreśla, że myślenie odbywa się przy pomocy języka, ale takiego, który nie zawsze wymaga wokalizacji. Głównie składa się z pojęć, do których przypisane są pewne wyobrażenia. Obaj autorzy podkreślają, że związki myślenia z językiem są szerokie i nie do końca rozpoznane. [90]

Zadanie 6. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A

Zadanie 7. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi […].

Zasady oceniania
2 pkt – poprawne wyjaśnienie, na czym polega średniowieczna idea pośrednictwa i trafne wykazanie, że w *Bogurodzicy* odzwierciedlono tę ideę.
1 pkt – poprawne wyjaśnienie, na czym polega średniowieczna idea pośrednictwa ALBO trafne wykazanie, że w *Bogurodzicy* odzwierciedlono tę ideę.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Średniowieczna idea pośrednictwa polega na tym, że człowiek kieruje prośby do Boga za pośrednictwem Matki Boskiej i Jana Chrzciciela. W „Bogurodzicy” ludzie również proszą Boga o dobre/bogate życie na ziemi i życie wieczne, przez wstawiennictwo Matki Boskiej i Jana Chrzciciela.

Zadanie 8.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […]; 11) rozumie pojęcie […] toposu, rozpoznaje podstawowe […] toposy […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne podanie toposu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- Ludzki los jako boże igrzysko.
- Ludzki los rozgrywany przez bogów.
- Człowiek jako igraszka bogów. / Człowiek – boże igrzysko.
- Deus ridens / Bóg prześmiewca.

Zadanie 8.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […].

Zasady oceniania
1 pkt – trafne sformułowanie refleksji.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- Życie ludzkie jest zależne od sił wyższych / Boga.
- Człowiek sam nie decyduje o swoim losie. Jego los jest zależny od Boga.
- Im człowiek jest bardziej przekonany o tym, że sam kształtuje swój los, tym bardziej się myli.
- Bóg bawi się człowiekiem.

Zadanie 9. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe;

	9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […].

Zasady oceniania

2 pkt – podanie dwóch podobieństw postawy Konrada do postawy Prometeusza.
1 pkt – podanie jednego podobieństwa postawy Konrada do postawy Prometeusza.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Konrad i Prometeusz buntują się przeciwko sile wyższej (Bogu/bogom).
- Konrad i Prometeusz działają w imię miłości do ludzkości.
- Konrad, jak mitologiczny Prometeusz, gotów jest poświęcić się dla dobra ludzkości.
- Konrad i Prometeusz, gotowi są do cierpienia za ludzi.

Zadanie 10. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki. SP 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 11) interpretuje dzieła sztuki ([…] grafika […]); 15) znajduje w tekstach współczesnej kultury […] nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

Zasady oceniania

2 pkt – trafna interpretacja postaci ukazanej na plakacie w kontekście kreacji postaci Izabeli Łęckiej w *Lalce* Bolesława Prusa i z uwzględnieniem dwóch elementów graficznych.
1 pkt – trafna interpretacja postaci ukazanej na plakacie w kontekście kreacji postaci Izabeli Łęckiej w *Lalce* Bolesława Prusa i z uwzględnieniem jednego elementu graficznego.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Na pierwszym planie plakatu znajduje się stelaż sukni, a za nim postać pięknej kobiety. Takie przedstawienie postaci jest zbieżne z wizerunkiem Łęckiej wykreowanym w powieści: Izabela dbała wyłącznie o swój wygląd. Na plakacie gorset sukni jest w kształcie serca. W sercu znajduje się dziurka od klucza, do której prowadzi drabina, oparta o stelaż sukni. Może to symbolizować wyniosłość Izabeli Łęckiej wobec innych ludzi, lubiła być podziwiana, ale uważała, że nikt nie jest jej godny. Wprawdzie zgodziła się wyjść za Wokulskiego, ale związku z kupcem nie traktowała poważnie.

Zadanie 11. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza […] informacje z tekstów […].
II. Kształcenie językowe. 3. Funkcjonalne wykorzystanie wiedzy o języku w odczytaniu sensów tekstów […] nieliterackich.	II. Kształcenie językowe. 2. Zróżnicowanie języka. Zdający: 5) rozpoznaje rodzaje stylizacji ([…] dialektyzacja, kolokwializacja, stylizacja […] biblijna, mitologiczna itp.) oraz określa ich funkcje w tekście.

Zasady oceniania
2 pkt – zaznaczenie odpowiedzi **C** oraz poprawne wyjaśnienie.
1 pkt – zaznaczenie odpowiedzi **C** ALBO poprawne wyjaśnienie, zawierające odpowiedź *stylizacja biblijna*.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
C

Przykładowe wyjaśnienia
- Bohater został uwznioślony, wystylizowany na męczennika – jak Chrystus wziął na ramiona krzyż „narodu swego” i oddał życie.
- Bohater przedstawiony jest jak święty męczennik, który oddał życie za ojczyznę, a jego śmierć stanowi dopełnienie całego życia.
- Dzięki zastosowaniu stylizacji biblijnej autorka kreuje bohatera w sposób patetyczny, dodaje znaczenia jego działaniom / sakralizuje go.

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Rozumienie historii literatury i dziejów kultury jako procesu […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 1) […] sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: […] dwudziestolecie międzywojenne, literatura lat 1945–1989, literatura po 1989 r.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne wpisanie do tabeli numerów utworów.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A3, B5, C1

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek […] ze zjawiskami historycznymi […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne wyjaśnienie.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedź
- „Inny świat” łagru to „świat odwróconych ludzkich wartości”.
- „Inny świat” łagru to rzeczywistość bez nadziei, bez litości, świat obojętności, bez miejsca na człowieczeństwo.
- Łagier jest przestrzenią, w której najważniejsza jest walka o własne przetrwanie, nawet kosztem życia innych.

Zadanie 14. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […]; 11) rozumie pojęcie motywu literackiego […], rozpoznaje podstawowe motywy […].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie motywu ORAZ trafne wyjaśnienie.
1 pkt – poprawne podanie motywu ALBO trafne wyjaśnienie zawierające motyw.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

1)
Motyw, np.:
życie jako teatr / *theatrum mundi* / świat jako teatr

Wyjaśnienie, np.:
W wierszu życie człowieka jest porównane do gry aktora w teatrze. Zdawać się może, że podejmowane przez człowieka decyzje życiowe można będzie zmienić, poprawić, udoskonalić, lecz poetka zwraca uwagę, że życie jest jednorazowe, niepowtarzalne, nie zawsze możliwa jest zmiana raz podjętej decyzji.

2)
Motyw, np.:
przemijanie

Wyjaśnienie, np.:
W wierszu pokazany jest upływ czasu – minionego dnia nie można przećwiczyć ani powtórzyć.